

Leesdidactiek: toelichting op kennisclip

16 november 2022 HILDE VAN KEER

Deze kennisclip werd ontwikkeld in het kader van het project Na Pisa de Lente (2020-2022), een initiatief van de Werkgroep Onderzoek en Didactiek Nederlands (WODN) van de vereniging Levende Talen Nederlands, in samenwerking met SLO. Het project is gefinancierd door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Deze toelichting hoort bij de kennisclip over leesdidactiek: Doelgericht lezen en samen lezen, bekijk de link [HIER](#).

Waarom zijn doelgericht lezen en samen lezen van belang voor begrijpend lezen? In deze kennisclip staat leesdidactiek centraal. Er wordt er uitgelegd hoe je als docent je leerlingen kunt stimuleren om leesstrategieën doelgericht in te zetten en hoe samenwerken leidt tot actief lezen met beter leesbegrip tot gevolg.

Wil je maximaal leerrendement van zo'n korte kennisclip bereiken? Stel dan vooraf, tijdens en achteraf vragen:

Voor het bekijken van de clip:

- Wat vind je belangrijk in je leesonderwijs?
- In hoeverre laat je leerlingen doelgericht lezen en hoe zet je leesstrategieën in?
- Wanneer laat je leerlingen individueel lezen en wanneer laat je leerlingen samen lezen?

Tijdens het bekijken van de clip:

- Hoe stimuleer je leerlingen om doelgericht en actief te laten lezen?
- Wat levert het op als je leerlingen teksten samen laat lezen en bespreken?

Na het bekijken van de clip:

- Wat betekent het voor je leesonderwijs als je leerlingen doelgericht en samen wilt laten lezen?
- Hoe kun je je inzichten delen met collega's en hier vakoverstijgend aan werken?

Zie ook het Handboek Didactiek Nederlands. In vijf delen behandelt Hilde Van Keer met anderen verschillende bewezen instructieprincipes die bijdragen aan beter en gemotiveerd begrijpend lezen.

- [Vier instructieprincipes in samenhang](#)

- Principe 1: Bevorder de leesmotivatie
- Principe 2: Besteed aandacht aan functioneel lezen
- Principe 3: Voorzie in expliciete strategie-instructie
- Principe 4: Stimuleer interactie tussen leerlingen

Literatuur

Enkele publicaties van Hilde Van Keer (met anderen):

- Gobyn, S., Merchie, E., De Bruyne, E., De Smedt, F., Schiepers, M. S., Vanbuel, M., ... Van Keer, H. (2019). Sleutels voor effectief begrijpend lezen. Inspiratie voor een eigentijdse didactiek in het basisonderwijs. Vlaamse onderwijsraad. <https://www.vlor.be/publicaties/praktijkgericht-onderzoek/sleutels-voor-effectief-begrijpend-lezen>
- Merchie, E., Gobyn, S., De Bruyne, E., De Smedt, F., Schiepers, M., Vanbuel, M., Ghesquière, P., Van den Branden, K., & Van Keer, H. (2019). *Effectieve, eigentijdse begrijpend leesdidactiek in het basisonderwijs. Wetenschappelijk eindrapport van een praktijkgerichte literatuurstudie*. Brussel: Vlaamse Onderwijsraad. https://s3-eu-west-3.amazonaws.com/vlor-prd/attachment/Onderzoeksrapport%20website%20DEF_0.pdf
- Van Ammel, K., Aesaert, K., De Smedt, F., De Meester, F., & Van Keer, H. (2021). An analytic description of ProjectExpert: An instructional reading program for ninth grade vocational students. *L1-Educational Studies in Language and Literature*, 21(1), 1-35. <https://doi.org/https://doi.org/10.17239/L1ESL-L-2021.21.01.10>

Auteurs:

Hilde Van Keer

Hilde Van Keer is hoogleraar aan de vakgroep Onderwijskunde van de Universiteit Gent en coördineert de onderzoeksgroep Taal, Leren, Innoveren. Haar onderzoek richt zich op drie hoofdthema's. Een eerste onderzoekslijn is gericht op interactieve onderwijsvormen. Vooral interactie en samenwerking tussen leerlingen staat daarbij centraal. Een tweede onderzoekslijn richt zich op de studie van zelfregulerend leren en de implementatie ervan in school- en klaspraktijk. De derde onderzoekslijn ten slotte richt zich op taalonderwijs. Binnen deze lijn komen thema's aan bod als begrijpend lezen, studerend lezen, leesmotivatie en leesbevordering, schrijfonderwijs, interactief voorlezen.